

Anja Jerčič Jakob

Rašice, Ob Savi

KiBela / MMC KIBLA

15. 2. 2019–16. 3. 2019

Narava je Anjina umetnost. Narava je (tudi) družba. Zavedanje in zavest, da smo. Povezani. Flora in favna. Favna, mitološko bitje, pol-človek, pol-kozel. Satir, v grški mitologiji božanstvo gora in gozdov, spremljevalec boga Dioniza. Simbol plodnosti. In premikanja. Pol-ljudje in pol-narava. Cvetovi, listi, stebila, debla, drevesa, krošnje so živali, ki jim ni treba na sprehod, lahko pa se z njimi pogovarjamo. Prisluhujemo. Slišimo. Izvemo. Zmorejo brez nas. Ni pomembno, kje so, ker so. Bodo.

„V pričujočem ciklusu izhajam iz narave motivno, prav tako pa preizprašujem pojem naravne lepote kot določenega načina oziroma pojavnosti, ki jo zaznamo v stvareh, ki so nastale neodvisno od vpliva človeka. Kot da naključni pogledi na kupe trohnečega vejevja prikazujejo formacije narave, ki v nas vzbujajo misli o tisti pristni naravi – naravi, v katero ni posegal človek s svojimi dejanji navkljub dejstvu, da živimo tako rekoč v antropocenu, dobi, ki jo določuje prav neizbrisni pečat človeka na geologijo in ekosistem zemlje.“

Narava, neobvladljiva in razbrzdana, bohotna in skromna, samotna in skupna je bivanje. Kot divjanje brez vedenja in namena. Ples barv misli in pesem potez zaznava. Občutje. V sliki in skoznjo. Bitje in bistvo. Tu pa tam. Čutimo. Rastemo. V prepletu barv in melodiji potez, ki izhajajo iz občutenja elementarnih energij, ki nam jih ponuja večni krogotok življenja. Paleta letnih časov postane na slikah brezčasna, trenutki se ujamejo v kolorite, čopiči objamejo misli, pogled se ustavi v hipu kompozicije, da bi sklenil krog. A ta je le navidezen, saj nam vsaka slika razkrije lasten prostor-čas, se razda v samosvoji drugačnosti, ki ponavadi zbeži mimo naših zaznav. Anjine slike nam omogočijo, da se ustavimo, zajamemo dih in se zagledamo v edinstvenost naravnega cikla.

„V svojem delu se vse od začetkov umetniške poti navezujem na naravo, te vezi pa so precej raznolike. V nekaterih ciklikih se na naravo navezujem neposredno (na primer z mimetično upodobljenimi fragmenti iz narave, ki sem jih umeščala v kompleksno strukturo slike ali z vključevanjem živih rastlin v objekte), pa tudi posredno, v samem procesu dela, v procesu konstituiranja umetniških del, kjer so vidne analogije s procesi v naravi, na primer vključevanje drippinga (kapljanja) kot enega od uporabljenih vizualizacijskih strategij v sliki ali rast rastlin v konceptualno zasnovanih objektih z živimi rastlinami, kjer ima zadnjo besedo prav njihovo spontano razraščanje oziroma trohnenje.“

Naravnost, mnogoterost, skladnost procesov okoli nas postane odtis naših večnosti, brezčasnosti, večprostorski, ki jo hrani vsaka rastlina, vsak list, vsaka veja, vsako drevo kot svojo zgodbo o večnosti. Skozi elementarne strukture kot izpod mikroskopa ujete krajine in tradicionalno tehniko jajčne tempere, olja in platna ter tudi drugih sonaravnih materialov razpira pot v notranjost, v subtilno občutenje sožitja in skupnega.

„Obrobni motivi, ki jih navadno ob sprehodu skozi gozd spregledamo, so kot naključni periferni pogledi na gozdno krajino, izpraznjeno človeškega. Klub temu gre za preiščene kompozicije, ponekod dramatično dinamične, ki jasno vodijo gledalčev pogled, ponekod razpršene, brez enotnega fokusa ali pasovno vezane ...“

Okolje postane, je notranjost. Slika se spusti v nas. Spletemo se v prečudovite vitice nežnih in vztrajnih niti, ki povezujejo mrežo večnega gibanja in pretakanja, čutenja in zaznavanja, doje-manja in sprejemanja. Kot se dotiki prelivajo v občutja, se narava ohranja s stiki in odmiki. Nekje

se odprejo njeni popki, drugod odpadejo listi. Brez vprašanj in odgovorov. V eno samo skupnost. Z zavedanjem ali brez, je nepomembno.

„Odnos med slikarsko materijo (haptični nanosi barve, potezanje, materialnost platna) in zlahka prepoznavnimi in jasnimi motivi daje občutek nenehne dinamike; namiguje na ambivalenco, na razpetost med trohnenjem, propadanjem in minevanjem ter možnostjo ponovnega vznika. V trohnenju je potencial ponovnega življenja.“

Narava je naša danost in slike Anje Jerčič Jakob pokažejo dimenzije naših realnosti, nam odpirajo svetove in nas vabijo vanje. Razširjajo naše dojemanje in sprožajo praspomine prvobitnosti. Ko se ob njih ustavimo in se prepustimo njihovemu šepetu, se lahko tudi sprehodimo vanje. Jih slišimo kot vidimo, vonjamo in slutimo. So nam na voljo kot počelo smisla. Od nas je odvisno, kje se najdemo in nemara tudi srečamo.

„Slike naslavljam faktografsko, po krajih, od koder prihajajo upodobljeni motivi. Izogibam se torej metaforičnim ali liričnim poimenovanjem, s čemer odražam trenutno, lahko bi rekla intuitivno prepuščanje procesu slikanja, kjer v končni fazi tudi nastala slika za svoj obstoj ne potrebuje konteksta izven sebe.“

Kaj je življenje drugega kot večno premikanje, iz enega stanja v drugo in tretje ... Narava je življenje in zelo malo je potrebno, da se uživimo. Oživimo. Če nas le ni strah, da čez čas stopimo tudi preko tiste meje, ki nas ločuje. Da se ne bojimo. In ne bojujemo. Saj v tem je ravno kleč: bati je posledično bojevati. Koren besede se pojavi kot anagram alkimistov, 'ojev', ki ga obrnjenega preberemo kot 'vejo'. V tem je bistvo slikanja Anje Jerčič Jakob, da razumemo naravo, gozd, drevesa, listje, veje.

„Ob koncu naj omenim kratek, a precej zgovoren komentar oziroma dialog med mano in sedemletno hčerjo v ateljeju, 29. julija 2018, ob nastajanju ene od razstavljenih slik.

Ema: *Slikaš tako nerazumljivo ...*

Anja: *Poglej od daleč!*

Ema: *Veje, vejice ... kompost? Mama, žalostno si naredila.“*

Prepuščanje sliki brez namena in fokusa, kar naj bi bilo ali celo bi moralo biti, nas v motivih gozdnih krajin vabi na raziskovanje samih sebe, našega sprejemanja in sprejemljivosti, odprtosti in začaranosti, ki nas vsak dan prebudijo in uspravajo, kot samoumevnosti v večnih procesih narave, ki je tudi sinonim za življenje.

Narava deluje tako, da ničesar ne zavrže. Vse je ujeto v neskončno kroženje snovi, kjer propad enega organizma pomeni življenje za drugega.

(Vir:

<https://www.vrtnarava.si/delo/gnojenje/kompost>)

Peter Tomaž Dobrila

Citati: Anja Jerčič Jakob

Anja Jerčič Jakob se je rodila 20. oktobra 1975 v Slovenj Gradcu. Odraščala je v Velenju, kjer je obiskovala gimnazijo. Na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani je leta 2000 končala študij slikarstva, leta 2004 magistrski študij grafike, leta 2007 pa še slikarstva. Od leta 2000 je kot ustvarjalka aktivno prisotna v slovenskem in mednarodnem likovnem prostoru. Redno se predstavlja na razstavah doma in po svetu. Njena dela so zastopana v številnih javnih zbirkah. Občasno se ukvarja tudi s knjižno ilustracijo za otroke. Leta 2016 je izšel njen prvenec; pri založbi Mladinska knjiga je ilustrirala slikanico Morje Jureta Jakoba. Od leta 2000 opravlja pedagoško dejavnost v okviru formalnih in neformalnih izobraževalnih modelov. Od leta 2016 je zaposlena kot docentka za področje slikarstva na Pedagoški fakulteti Univerze v Ljubljani. Živi in ustvarja v Ljubljani.

<http://www.anjajercic.si>

Odprtje razstave v petek, 15. 2. 2019, ob 19. uri.

Razstava je na ogled do 16. 3. 2019.

Kuratorja Živa Kleindienst in Peter Tomaž Dobrila.

MMC KIBLA / KiBela, Ulica kneza Koclja 9, Maribor
Odprto od ponedeljka do petka, od 9. do 22. ure,
v soboto od 16. do 22. ure.